

۶۵-۱۶۹

فَلَا تُظْفِرُوا الْهَوَىٰ أَنْ يُعْتَبِرَ

دادنامه

تاریخ: ۱۳۸۸

شماره:

پیوست:

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره دادنامه: ۸۳۸-۸۳۹

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۶/۹/۷

کلاس پرونده: ۲۰۸/۹۲.۱۴۸۰/۹۵

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکیان: ۱- رئیس اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی ایران ۲- اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش ایرانی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال الف) ۱- بخشنامه شماره ۱۶۲۱۸/۲۰۰/۱۰-۱۳۹۱/۸/۱۰ سازمان امور مالیاتی

کشور ۲- نامه شماره ۱۰۷۴۳/۲۰۰/۱۰-۱۳۹۱/۵/۲۴ سازمان امور مالیاتی کشور ۳- بخشنامه شماره

۲۸۴/۸/۱۶۳۳۸۳-۱۳۹۱/۸/۳۰ گمرک جمهوری اسلامی ایران

ب) ابطال بخشنامه شماره ۲۵/۹۵/۲۰۰-۲۲/۴/۱۳۹۵ سازمان امور مالیاتی کشور

گردش کار: الف: رئیس اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی ایران به موجب شکایت نامه شماره

۱۰/۳/۱۶۱/ص-۱۳۹۲/۱/۱۷ اعلام کرده است که:

" رئیس محترم دیوان عدالت اداری

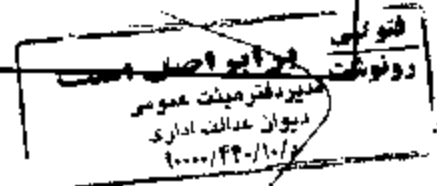
با سلام

احتراماً به استحضار می‌رساند: ۱- قانونگذار در ماده ۱۰۴ قانون برنامه پنجم توسعه کشور به منظور امکان

DrNiloufarYoosefi.com

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید مطهری نبش خیابان ایران زمین

تاریخ: ۳۳۸

شماره:

پیوست:

فَلَا تُثْبِتُوا الْهَوَىٰ أَنْ تُعَدِلُوا

داده نامه

برنامه ریزی و سرمایه گذاری جهت تولید و صادرات کالاها و خدمات و نیز حضور پایدار و رقابتی محصولات ایرانی در بازارهای هدف صادراتی، احکام زیر را صادر کرده است:

الف- تنظیم بازار داخلی موجب ممنوعیت صدور نمی گردد و صدور کلیه کالاها و خدمات مجاز است به جز موارد اشیاء عتیقه و میراث فرهنگی، اقلام خاص دامی، نباتی و زراعی که جنبه حفظ ذخایر ژنتیکی داشته باشند. (تبصره بند ه)

ب- صادرات کالاهایی که دولت برای تامین آنها یارانه مستقیم پرداخت می کند، تنها با پیشنهاد دستگاه مربوطه و تصویب شورای اقتصاد مجاز است. در این صورت کلیه صادر کنندگان موظفند گواهی مربوط به عودت کلیه یارانه های مستقیم پرداختی به کالاهای صادر شده را قبل از خروج از وزارت امور اقتصادی و دارایی اخذ کنند. (تبصره بند ه)

ج- اخذ هرگونه مالیات و عوارض از صادرات کالاهای غیر نفتی و خدمات در طول برنامه ممنوع است. (بند ب)
۲- در ماده ۱۳ قانون مقررات صادرات و واردات آمده است، کلیه کالاهای صادراتی کشور (به استثنای نفت خام و فرآورده های پایین دستی آن که تابع مقررات خاصی است) از هر گونه تعهد یا پیمان ارزی معاف می باشند.

۳- ماده ۱۴۱ قانون مالیاتهای مستقیم تصریح نموده است که ۱۰۰٪ درآمدهای حاصل از صادرات از شمول مالیات معاف هستند.

۴- بر اساس دستور جناب آقای دکتر رحیمی معاون اول رئیس جمهوری، نمایندگان دولت و بخش خصوصی طی چند جلسه در ارتباط با روشهای برگشت ارزهای حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور مذاکرات میسوطی انجام دادند که نتایج حاصله در تاریخ ۱۳۹۱/۸/۷ در قالب یک توافق ۶ ماده ای به امضای طرفین رسید. این توافق که در راستای ایجاد شفافیت در عرصه صادرات کشور انجام شد، از یک سو موجبات اطمینان دولت از برگشت

فنون و روشهای تولید و توسعه چرخه اقتصادی کشور را فراهم نمود و از سوی دیگر باعث اطمینان خاطر صادر کنندگان از ثبات

فنون و روشهای تولید و توسعه چرخه اقتصادی کشور را فراهم نمود و از سوی دیگر باعث اطمینان خاطر صادر کنندگان از ثبات
مدیر دفتر هیئت عمومی
شعبه عدالت اداری
۱۰۰۰/۴۴۰/۱/۵

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه

سیاستها و پایداری برنامه های حمایتی دولت از صادرات کشور گردید.

۵- به منظور اتخاذ تدابیر و راهکارهای مناسب جهت برون رفت از شرایط فعلی و دور زدن تحریم، ستاد تدابیر ویژه در کشور تشکیل شده است. به عبارت دیگر هدف از تشکیل ستاد تدابیر ویژه با عنایت به سیاست تسهیل در برابر تحریم، تهیه سیاستها، برنامه ها و مقررات ویژه جهت تسهیل فرآیند واردات و صادرات می باشد.

۶- لیکن سازمان توسعه تجارت ایران مستنداً به مصوبه مورخ ۱۳۹۱/۸/۱۶ کارگروه اقتصادی ستاد تدابیر ویژه طی نامه شماره ۲۹۲۲-۹۱/۲۱-۱۳۹۱/۹/۲۳ خطاب به گمرک ایران صادرات ۲۷ گروه کالایی را ممنوع و صادرات ۲۲ گروه کالایی را منوط به پرداخت عوارض کرده است. سازمان امور مالیاتی کشور هم طی بخشنامه شماره ۱۶۲۱۸/۲۰۰-۱۳۹۱/۸/۱۰- علیرغم این که ماده ۶۴ قانون امور گمرکی می گوید صدور قطعی رویه گمرکی است که بر اساس آن کالای داخلی به منظور فروش یا مصرف از کشور خارج می شود و ماده ۱۰۴ قانون برنامه پنجم نیز صادرات کالا و خدمات را از پرداخت مالیات معاف کرده است، اعطای معافیت مالیاتی به درآمدهای صادراتی را منوط به بازگشت ارز به کشور از طریق عرضه ارز در اتاق مبادله ارز، سپرده گذاری در بانکهای عامل، تسویه بدهی با شبکه بانکی، انجام واردات در مقابل صادرات و یا واگذاری ارز صادراتی به وارد کنندگان دیگر جهت واردات نکرده است. سازمان امور مالیاتی همچنین طی نامه شماره ۱۰۷۴۳-۲۰۰/۱۰-۱۳۹۱/۵/۲۴ که خطاب به سازمان توسعه تجارت ایران صادر شده است تسعیر نرخ ارز را مشمول پرداخت مالیات کرده است. گمرک ایران نیز طی بخشنامه شماره ۱۶۳۳۸۳-۲۸۴/۸-۱۳۹۱/۸/۳۰ خطاب به گمرکات اجرایی از طریق دریافت تعهد در ذیل فرم اعلام نحوه مصرف ارز حاصل از صادرات به صورت غیر مستقیم و بر خلاف قانون مقررات صادرات و واردات از صادرکنندگان پیمان (تعهد) ارزی جهت برگشت ارز به کشور اخذ می نماید.

۷- شایان ذکر است صادرات غیر نفتی کشور در سال جاری، علیرغم تحریمهای اقتصادی و فشارهای خارجی، بیش

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدُوا

داوودنامه

از ۳۰ درصد افزایش یافته و ارزشهای حاصله نیز بر اساس آمار منتشر شده از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت به چرخه اقتصادی کشور وارد گردیده است. زیرا بدون برگشت ارز و یا معادل ریالی و کالایی آن به چرخه اقتصادی کشور عملاً تداوم تولید و استمرار فرآیند صادرات امکان پذیر نخواهد بود علاوه بر این همان طور که مستحضرید صادرات، موتور محرکه تولید و محور توسعه پایدار کشور محسوب می گردد و موجب رونق تولید، ایجاد اشتغال، ایجاد ارزش افزوده، برقراری عدالت اجتماعی و شکوفایی اقتصاد ملی و همچنین صدور فرهنگ غنی ملی و اسلامی کشورمان به اقصی نقاط دنیا خواهد شد. در شرایط حساس کنونی کشور، درجه اهمیت ارزشهای صادراتی، در شرایط که ارزشهای نفتی کاهش یافته است، برای مدیریت اقتصاد کشور (واردات کالاهای استراتژیک و تامین مواد اولیه و کالاهای واسطه ای مورد نیاز صنعت و معدن) بسیار بالا است.

۸- با عنایت به اینکه بخشنامه ها و نامه های صادره از سوی دستگاههای اقتصادی صدرالذکر بر خلاف قانون برنامه پنجم توسعه کشور و قانون مقررات صادرات و واردات می باشد، خواهشمند است دستور فرمایید جهت بررسی و ابطال مقررات موصوف اقدام مقتضی به عمل آید.

متن بخشنامه های مورد اعتراض به قرار زیر است:

الف: بخشنامه شماره ۱۶۲۱۸/۲۰۰۷-۱۳۹۱/۸/۱۰- سازمان امور مالیاتی کشور

" با توجه به مقررات مواد ۳۳ قانون برنامه چهارم توسعه و ۱۰۴ قانون برنامه پنجم توسعه و با عنایت به جزء ه د بند

۴ تصویب نامه شماره ۲۰۰۸۲/ت/۳۰۷۸۴-۵۳۰۴/۴/۲۱-۱۳۸۴ و بند ۲ تصویب نامه شماره ۹۴۲۹/ت/۳۲۱۷۲-۵-

۱۳۸۴/۲/۲۱ و مصوبه شماره ۲۲۲۷۸۸/ت/۳۹۶۴۱-۵-۱۳۸۸/۲/۶ هیأت وزیران و پیرو دستورالعمل شماره ۶۵۶-

۱۳۸۷/۱/۱۴ بدین وسیله مقرر می گردد، از آنجا که به منظور اعطای معافیت صادرات کالا یا خدمات لازمست ابتدا

صادراتی بودن درآمد مذکور احراز گردد، بنابراین درآمدهای ابرازی تحت عنوان صادرات با احراز یکی از شرایط

تصویب شده است

مدیره قلمرو هیئت عمومی
دیوان عدالت اداری

۱۰۰۰/۴۴۰/۱۰/۵

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید بهشتی نبش خیابان ایران زمین

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

داوودنامه

زیر قابلیت اعطای معافیت را خواهند داشت.

۱- ارز حاصل از صادرات در حساب ارزی مودی داخل کشور واریز شده و با توجه به صورتحساب بانکی مربوط ورود آن به کشور احراز شده باشد.

۲- مستندات یا گواهی فروش ارز به مرکز مبادلات ارزی و یا سایر مراجع قانونی.

۳- معادل کالا یا خدمات صادر شده، کالا یا خدمات وارد کشور شده باشد.

در ضمن در صورتی که هر یک از مودیان جدول شماره ۱۲ فرم اظهارنامه مالیاتی را تکمیل ننموده اند ماموران مالیاتی در زمان رسیدگی یا اخذ اطلاعات لازم نسبت به تکمیل فرم مذکور اقدام و آن را پیوست گزارش رسیدگی نمایند.

ب- بخشنامه شماره ۱۰۷۴۳/۱۰۰/۲۰۰-۱۳۹۱/۵/۲۴ سازمان امور مالیاتی کشور

" احتراماً بازگشت به نامه شماره ۱۳۹۱/۵/۷-۹۱/۱۰۰/۹۴۰ در خصوص مالیات سود تسعیر ارز مرتبط با روش صادرات غیر نفتی، مراتب را به شرح ذیل به آگاهی می رساند.

۱- بر اساس ماده ۱۰۵ قانون مالیاتهای مستقیم جمع درآمد شرکتها و درآمد ناشی از فعالیتهای انتفاعی سایر اشخاص حقوقی که از منابع مختلف در ایران یا خارج از ایران تحصیل می شود، پس از وضع زیانهای حاصل از منابع غیر معاف و کسر معافیتهای مقرر به استثنای مواردی که طبق مقررات این قانون دارای نرخ جداگانه ای می باشد، مشمول مالیات به نرخ بیست و پنج درصد (۲۵٪) خواهند بود.

۲- بر اساس بند ب ماده ۱۰۴ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه اخذ هرگونه مالیات و عوارض از صادرات کالاهای غیر نفتی و خدمات در طول برنامه ممنوع است.

۳- به موجب رأی شورای عالی مالیاتی به شماره ۱۳۷۵/۵/۱۴-۳۰/۴/۵۳۵۹ همان طور که طبق بند ۲۴ ماده

فتوکپی رونوشت
توزیع اصول است
مدیریت مالیات عمومی
بureau عدالت اداری
۱۰۰۰/۴۶/۱۰/۵

تاریخ: ۱۳۸۸

شماره:

پیوست:

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دانشنامه

۱۴۸ قانون مالیاتهای مستقیم زیان حاصل از تسعیر ارزش بر اساس اصول متداول حسابداری با شرط اتخاذ روش بکنواخت طی سالهای مختلف، به عنوان هزینه قابل قبول شناخته شده است، بالطبع درآمد حاصل از تسعیر ارزش نیز صرف نظر از منشاء تحصیل آن باید به عنوان یکی از اقلام درآمد در احتساب درآمد مشمول مالیات منظور گردد و معافیت درآمد حاصل از صادرات موضوع ماده ۱۴۱ قانون یاد شده دلیل بر معافیت درآمدهای بعدی که به لحاظ نگاهداری یا کاربرد ارزش حاصل از صادرات به دست می آید، نخواهد بود.

با عنایت به مراتب فوق و نظر به اینکه در محاسبه درآمد مشمول مالیات اشخاص اعم از حقوقی و حقیقی زیان حاصل از تسعیر ارزش به عنوان زیان منابع غیر معاف لحاظ می گردد لذا سود حاصل از تسعیر ارزش نیز به تبع آن در عداد درآمدهای مشمول مالیات قرار می گیرد.

ج- بخشنامه شماره ۱۶۳۳۸۳/۸/۲۸۴-۳۰/۱۳۹۱/۸/۳۰ گمرک جمهوری اسلامی ایران

۵- به هنگام تنظیم اظهارنامه (اخذ شماره کوتاز) از کلیه صادرکنندگان کالاهای غیر نفتی (کلیه کالاها به جز نفت خام) اظهارنامه ارزی بر اساس فرم اعلام نحوه مصرف ارزش حاصل از صادرات اخذ و در سامانه اطلاعات ارزی (سیستم آمار تجارت خارجی) در آینده نزدیک در کلیه گمرکات اجرایی راه اندازی خواهد شد ثبت نمایند. لازم به ذکر است، گمرکاتی که فاقد سامانه مذکور می باشند مکلفند اطلاعات مربوطه را به صورت هفتگی به حوزه نظارت گمرک مربوطه ارسال تا نسبت به ثبت آن در سیستم مزبور اقدام شود. همچنین صادرات کالا از مناطق آزاد تجاری و مناطق ویژه اقتصادی نیز مشمول اخذ اظهارنامه ارزی می باشد.

تبصره ۱۱: میزان تعهد ارزی مآخوذه در خصوص صادرات از محل ورود موقت مواد اولیه موضوع ماده ۵۱ قانون امور گمرکی مطابق تفاوت ارزش عام (پایه صادراتی) با کسر ارزش مواد اولیه وارداتی طبق فرمول ذیل محاسبه می شود، ارزش های ورود موقت مندرج در پروانه متناسب با کیل مصرف - ارزش پایه صادراتی - میزان تعهد ارزی از محل

ورود موقت

فتوکی
روانشناس
معاونت مدیریت عمومی
دیوان عدالت اداری
۹۰۰۰۰۱۴۴۰/۱۰/۵

فَلَا تُظْفِرُوا الْفُهْرِي أَنْ تُعْدِلُوا

دادنامه

تاریخ: ۱۳۸۸

شماره:

پیوست:

تبصره ۲، ارزشگذاری کالاهای صادراتی که فاقد سابقه ارزش باشند حداکثر ظرف مدت ۴۸ ساعت توسط کمیته نرخ گذاری انجام و سپس نسبت به صادرات کالا اقدام شود.

تبصره ۳، در صورتی که میزان ارزش اعلامی پس از اظهار و رسیدگی در گمرک اصلاح گردد ارزش مندرج در پروانه گمرکی پس از اصلاح ملاک عمل می باشد.

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل سازمان امور مالیاتی کشور به موجب لایحه شماره ۱۸۶۱۲/۲۱۲/د-۱۳۹۴/۵/۳۱ توضیح داده است که:

"جناب آقای دربین

مدیرکل محترم هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

سلام علیکم

احتراماً، عطف به کلاسه پرونده ۲۰۸/۹۲ به استحضار می رساند، این دفتر پیشتر اقدام به ارسال لایحه شماره ۱۳۹۱/۸/۱-۲۰۰/۱۶۲۱۸ شماره ۱۳۹۲/۱۰/۲۲-د/۲۱۲/۳۰۷۲ و

۱۳۹۱/۱۰/۲۵-۲۰۰/۲۱۰۱۶ (سازمان امور مالیاتی کشور موضوع خواسته شرکت تولید ایران اتومبیل سایپا به کلاسه ۵۰۰/۹۲ و شرکت گروه صنعتی زر ماکارون به شماره ۲۴۶/۹۲ نیز بوده و در لایحه ارسالی به کلیه

کلاسه های یاد شده نیز اشاره شده است. یادآور می شود به لحاظ منتهی شدن موضوع شکایت دیوان عدالت اداری به استناد مواد ۸۲ و ۸۵ نسبت به شکایت سایر شکات در پرونده های کلاسه ۵۰۰/۹۲، ۲۴۶/۹۲ و ۳۹۶/۹۳ قرار رد

درخواست را طی دادنامه شماره ۴۵۹ و ۴۵۸-۱۳۹۲/۳/۲۰-۱۱۵۸ و ۱۳۹۳/۷/۱۴ صادر و اعلام کرده است. همچنین مدیرکل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور به موجب لایحه شماره ۲۴۶۱۵/د-۱۳۹۵/۶/۱۷ توضیح داده است که:

با رجوع به نامه شماره ۲۰۸/۹۲-۱۳۹۵/۶/۳ و جلسه مورخ ۱۳۹۵/۶/۸ آن هیأت، موضوع شکایت «اتاق

فتوکپی رونوشت
برابر اصل است
مدیرکل هیأت عمومی
دیوان عدالت اداری
۱۰۰۰/۴۴۰/۱۰/۵

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه

تاریخ: ۱۳۸۸

شماره:

یوست:

بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران» به خواسته ابطال نامه شماره ۱۰۷۴۳/۱۰۲۵-۱۳۹۱/۵ سازمان امور مالیاتی کشور به پیوست تصویر پاسخ شماره ۱۳۹۵/۶/۱۵-د/۲۳۲/۲۴۱۸۳ دفتر فنی و حسابرسی مالیاتی فرستاده می شود و به شرح زیر به استحضار می رساند.

الف- با توجه به اینکه نامه یاد شده مورد درخواست ابطال، تنها در پاسخ به نامه شماره ۹۱/۱۰۰/۹۴۰-۱۳۹۱/۵/۷ «سازمان توسعه تجارت ایران» در حیطه وظایف و صلاحیتهای قانونی رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور صادر گردیده و در بردارنده هیچ گونه قاعده حقوقی متضمن حق و تکلیف تازه نمی باشد، بلکه تنها با استناد به مواد ۱۰۵، ۱۴۱، ۱۴۸ «قانون مالیاتهای مستقیم» مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحیه های بعدی و بند (ب) ماده ۱۰۴ «قانون برنامه پنجساله توسعه» و رأی شماره ۳۰/۴/۵۳۵۹-۱۳۹۵/۵/۱۴ شورای عالی مالیاتی احکام قانونی بیان شده است، بنابراین نامه موضوع درخواست ابطال از دسته مصوبات و نظام نامه های دولتی خارج می باشد. از این رو با استناد به بند ۱ ماده ۱۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری به لحاظ عدم صلاحیت، قابل طرح در هیأت تخصصی و هیأت عمومی دیوان نمی باشند.

ب- دربارہ مفاد شکواییه شاکی نیز پیشتر دادنامه های شماره ۱۱۵۸-۱۳۹۳/۷/۱۴ و ۴۵۹-۴۵۸-۱۳۹۲/۳/۲۰ دال بر قرار رد درخواست ابطال بخشنامه های ۱۶۲۱۸-۲۰۰/۱۰-۱۳۹۲/۸ و ۲۱۰۱۶-۲۰۰/۱۰-۱۳۹۱/۱۰ به دلیل صدور بخشنامه تازه به شماره ۱۷۶۶۵-۲۰۰/۱۰-۱۳۹۲/۱۰ متضمن لغو بخشنامه های مورد شکایت به موجب بخشنامه جدید، صادر گردیده است، بنابراین با استناد به مواد ۸۲ و ۸۵ «قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری» مصوب ۱۳۹۲ از حیث منتفی شدن این بخش از موضوع شکایت، درخواست صدور قرار رد شکایت شاکی را دارد.

همچنین مدیرکل دفتر حقوقی گمرک جمهوری اسلامی ایران به موجب لایحه شماره ۱۳۸۵-۱۳۹۴/۹/۲۹ ثبت دفتر اندیکاتور هیأت عمومی شده، توضیح داده است که:

فتوئین
رونوشت
"فرا هیأت تخصصی است" مدیر دفتر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
۹۰۰۲۰۴۴۰/۱۰/۵

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدُوا

دادنامه

دریافتی جلسه مورخ ۱۳۹۱/۸/۱۶ در زمان تحولات شدید ارزی و مشکلات تبعی حادث شده در بخش تجارت خارجی، موضوع وفق بند (۵) مندرج در بخشنامه شماره ۲۸۴/۸/۱۶۳۸۸۳-۱۳۹۱/۸/۳۰ معاونت فنی و امور گمرک وقت، به گمرکات اجرایی ابلاغ و تکلیف گردید به هنگام تنظیم اظهارنامه صادراتی (اخذ کوتاژ) از کلیه صادرکنندگان کالاهای غیر نفتی (کلیه کالاها به غیر از نفت خام)، اظهار نامه ارزی بر اساس فرم اعلام نحوه مصرف ارز حاصل از صادرات اخذ گردد که در نهایت و پس از پیگیری های بعدی متعجبانه وضع مصوبه شماره ۱۳۷۲۶۵/ت/۴۹۸۶۷-۱۳۹۲/۱۲/۱۲ هیأت وزیران گردید که طبق نامه شماره ۹۲/۲۱۰/۴۰۹۰۴-۱۳۹۲/۱۰/۲۳ دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت ایران در نهایت طی بخشنامه تبعی ردیف ۴۶۵ - ۱۳۹۲/۱۰/۲۴ دفتر صادرات گمرک ایران مفاد بند ۵ بخشنامه مورد ادعای شاکی « شماره ۲۸۴/۸/۱۶۳۸۸۳-۱۳۹۱/۸/۳۰ در خصوص تکمیل فرم نحوه مصرف ارز حاصل از صادرات) لغو گردید. بدین اعتبار ادعای شاکی مبنی بر ابطال بخشنامه شماره ۲۸۴/۸/۱۶۳۸۸۳-۱۳۹۱/۸/۳۰ گمرک ایران به لحاظ لغو آن طی بخشنامه شماره ۴۶۵-۱۳۹۲/۱۰/۲۴ دفتر صادرات گمرکی ایران منتفی و رسیدگی به آن موضوعیت ندارد. از این رو از آن مقام استدعا دارد ضمن رد شکایت شاکی از نتیجه به انضمام نسخه ای از دادنامه صادره گمرک جمهوری اسلامی ایران را مطلع نمایند. ضمناً آقایان کیهان بیگی (نماینده دفتر صادرات گمرک ایران) و امیر زکی پور رحیم آبادی (نماینده دفتر حقوقی) جهت ادای توضیحات به حضورتان معرفی می گردند.

ب- رئیس اتحادیه تولیدکنندگان، و صادرکنندگان فرش ایران به موجب شکایتنامه شماره ۴۷۵-۱۳۹۵/۱۱/۱۱ اعلام کرده است که:

" احتراماً به استحضار می رساند سازمان امور مالیاتی کشور بدون در نظر گرفتن ماده ۱۴۱ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ مجلس شورای اسلامی که صراحتاً بدون هرگونه قید و شرطی مصوب نموده ۱۰٪ درآمد حاصل از صادرات محصولات تمام شده کالای صنعتی و محصولات بخش کشاورزی (شامل محصولات زراعی، باغی، دامپروری و طیور) و صنایع تبدیلی و تکمیلی آن که به منظور دست یافتن به اهداف صادرات کالاهای

دفتر امور حقوقی و مناسبات
معاونت حقوقی عمومی
دیوان عدالت اداری
۱۳۹۰/۱۰/۵

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْلَمُوا

دادنامه

غیر نفتی به خارج از کشور صادر می شوند از شمول مالیات معاف هستند. در صورتی که به استناد بخشنامه شماره ۱۳۹۵/۴/۲۲-۲۰۰/۹۵/۲۵ صادره توسط رئیس سازمان امور مالیاتی، به تعدادی از صادرکنندگان فرش دستباف مالیات کلانی به نام تسعیر ارز، برگ تشخیص مالیات صادر شده که این امر باعث رکود کلی صادرات فرش دستباف گردیده به طوری که صنعت فرش دستباف در حال از بین رفتن و بیکار شدن یافتگان فرش گردیده است. لذا این اتحادیه در اعتراض به این برگ تشخیصها و جلوگیری از رکود بیشتر صنعت فرش دستباف بیکار شدن یافتگان اعلام می دارد که به هیچ وجه بخشنامه مالیاتی صادره نمی تواند ناقض قانون مصوب مجلس شورای اسلامی شود. خواهشمند است دستور فرمایید جهت جلوگیری از فاجعه در حال وقوع، بخشنامه فوق الاشاره صادره توسط سازمان امور مالیاتی را باطل نمایند. - رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش ایران "

متن بخشنامه شماره ۱۳۹۵/۴/۲۲-۲۰۰/۹۵/۲۵ که مورد اعتراض قرار گرفته به شرح زیر است:

" پیرو دستورالعمل شماره ۱۳۹۳/۶/۲۲-۲۰۰/۹۳/۵۲۴ در خصوص تسعیر نرخ ارز و با توجه به سولات مطرح

شده در خصوص سود و زیان حاصل از تسعیر ارز فروشهای صادراتی بدین وسیله اعلام می دارد،

۱- در خصوص فروشهای صادراتی که وجه آن به صورت ریالی دریافت می گردد، چنانچه طبق مستندات مربوطه احراز گردد امر صادرات تحقق یافته و وجه حاصل از صادرات طبق مدارک و مستندات به ریال دریافت و در حسابهای مربوطه در دفاتر نیز به ریال ثبت گردیده باشد (از جمله صادرات به کشورهای عراق و افغانستان که به صورت ریالی انجام می گیرد مگر این که طبق اسناد و مدارک ارزی بودن آن احراز گردد)، تسعیر ارز در این گونه موارد موضوعیت نداشته و همچنین فارغ از ریالی یا ارزی بودن فروشهای صادراتی اعطای معافیت مالیاتی صادرات با رعایت کلیه مقررات قانونی مربوط امکان پذیر خواهد بود.

۲- در خصوص فروشهای صادراتی که وجه آن به صورت ارزی دریافت می گردد، چنانچه صادرکنندگان در زمان

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىَٰ أَنْ تَعْدُوا

دادنامه

تاریخ: ۱۳۸۰

شماره:

پیوست:

انجام صادرات فروشها را با نرخ ارز مرجع یا نرخ ارز مبادله ای (از جمله نرخ مندرج در پروانه صادرات) در دفاتر ثبت نموده لیکن در تاریخ تسویه و یا تاریخ ترازنامه از نرخ ارز توافقی نزد صرافی مورد تایید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (آزاد) برای تسعیر ارز حاصله استفاده نمایند، در این حالت تفاوت نرخ ارز اعم از نرخ ارز مرجع یا نرخ مبادله ای با نرخ ارز توافقی نزد صرافی مورد تایید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (آزاد) در تاریخ انجام صادرات از نظر مالیاتی به عنوان فروش صادرات تلقی می گردد و صرفاً تفاوت نرخ ارز توافقی نزد صرافی مورد تایید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (آزاد) در تاریخ اولیه و تاریخ های بعدی مبنای محاسبه سود یا زیان تسعیر ارز قرار می گیرد. مفاد این بخشنامه در مورد پرونده های مالیاتی عملکرد سال ۱۳۹۱ و به بعد که در مراحل رسیدگی یا دادرسی مالیاتی مطرح می باشند نیز جاری می باشد.

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی به موجب لایحه شماره ۲۱۲/۶۶۶-د/۱۳۹۶/۲/۲۷ توضیح داده است:

" در پرونده کلاسه ۱۳۸۰/۹۵ موضوع شکایت «اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش ایران» به خواسته ابطال بخشنامه شماره ۲۵/۹۵/۲۰-۲۲/۴/۱۳۹۵ سازمان امور مالیاتی کشور، به پیوست تصویر نامه شماره ۲۳۲/۱۹۰۹-ص/۱۳۹۶/۲/۱۳ دفتر فنی و حسابرسی مالیاتی که متضمن پاسخ به مفاد دادخواست شاکی می باشد، به انضمام تصویر دادنامه های شماره ۳۷۳-۱۱/۲۴/۱۳۹۴ و شماره ۹۹-۷/۱۲/۱۳۹۵ هیأت تخصصی اقتصادی، مالی و اصناف دیوان مبنی بر رد شکایت و دادنامه شماره ۷۹۰ و ۷۹۱-۱۳/۱۰/۱۳۹۵ دیوان عدالت اداری مبنی بر قرار درخواست، در خصوص پرونده های کلاسه ۳۵۳/۹۴، ۸۱۸/۹۴ و ۱۰۴۱/۹۴ (موضوع شکایت نسبت به دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۳/۵۲۴-۲۲/۶/۱۳۹۳ درباره تسعیر ارز) و همچنین رأی شماره ۲۰۰/۴/۵۲۵۹-

۱۳۷۵/۵/۱۴ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی جهت استحضار ارسال می گردد.

ر. و. ش. / ۱۳۷۵/۵/۱۴
 مدیر دفتر هیأت عمومی
 دیوان عدالت اداری
 ۹۰۰۰/۴۴/۱۰/۵

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری پلوار شهید مطهری نبش خیابان ایران زمین

وزارت عدالت اداری

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه

تاریخ: ۱۳۸۸

شماره:

پیوست:

مطابق بند ۵ نامه صدرالذکر « نظر به اینکه مطابق بند ۲۴ ماده ۱۴۸ قانون مالیاتهای مستقیم زیان حاصل از تسعیر ارز بر اساس اصول متداول حسابداری مشروط بر اتخاذ روش یکتواخت طی سالهای مختلف، به عنوان هزینه قابل قبول شناخته شده است، بالطبع سود حاصل از تسعیر ارز نیز صرفنظر از منشاء تحصیل آن بایستی به عنوان یکی از اقلام درآمد در احتساب درآمد مشمول مالیات منظور گردد لذا معافیت درآمد حاصل از صادرات دلیل بر معافیت درآمدهایی که به لحاظ نگهداری یا کاربرد ارز حاصل از صادرات به دست می آید، نخواهد بود. ضمن اینکه رأی شماره ۱۳۷۵/۵/۱۴-۳۰/۴/۵۳۵۹ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی نیز موید این نظریه می باشد. یادآور می شود، در اجرای بند (ب) ماده ۴۵ «قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور» مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ و به موجب ماده ۷۳ قانون یاد شده، از ابتدای سال ۱۳۹۶ «سود تفاوت نرخ تسعیر ارز حاصل از صادرات از هرگونه مالیات معاف است.»

با استناد به مفاد نامه مذکور و دادنامه های مورد اشاره و نظر به عدم تقاض و تجاوز به قوانین و عدم خروج از صلاحیتهای ذاتی سازمان امور مالیاتی کشور در راستای مواد ۷ و ۹ (بند ث آن) از آییننامه اجرایی بند (الف) ماده (۵۹) «قانون برنامه سوم توسعه ...» موضوع مصوبه شماره ۲۷۱۳۳/ت/۲۳۹۱۳ هـ-۱۳۸۰/۶/۱۰ هیأت وزیران، با توجه به ماده ۱۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲، رسیدگی و رد شکایت شکای را درخواست می نماید. در پایان خواهشمند است ترتیبی اتخاذ فرمایید که از سازمان امور مالیاتی کشور جهت حضور در جلسه هیأت تخصصی و هیأت عمومی دیوان عدالت اداری (حسب مورد) دعوت به عمل آید.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۶/۹/۷ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به

صدور رأی میباید که ده است
 فتوایی
 بر این اصل است
 رونوشت
 مدیر دفتر هیئت عمومی
 دیوان عدالت اداری
 ۱۰۰۰۰۲۲۲۰۸/۵

درس تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید مفتحی تپش طهبانان ایران زمین

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه

رای هیات عمومی

الف- نظر به اینکه به موجب بخشنامه شماره ۱۷۶۶۵/۲۰۰-۱۰/۹-۱۳۹۲ سازمان امور مالیاتی، بخشنامه شماره ۱۶۲۱۸/۲۰۰-۱۰/۸-۱۳۹۱ سازمان مذکور کان لم یکن اعلام شده است و پیش از این قرار شماره ۴۵۸-۴۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۳/۲۰ در اجرای ماده ۸۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ صادر شده، بنابراین به لحاظ انتقای موضوع، موجبی برای رسیدگی مجدد به درخواست ابطال بخشنامه شماره ۱۶۲۱۸/۲۰۰-۱۰/۸-۱۳۹۱ وجود ندارد.

ب- در خصوص بخشنامه شماره ۱۶۳۳۸۳/۸/۲۸۴-۱۳۹۱/۸/۳۰ گمرک جمهوری اسلامی ایران نظر به اینکه به موجب بخشنامه شماره ۱۷۸۴۶۵/۱۲۴-۱۰/۷-۱۳۹۲ همان مرجع بند ۵ بخشنامه معترض عنه لغو شده است و شکایت ناظر بر بند ۵ این بخشنامه در خصوص فرم اعلام نحوه مصرف ارز حاصل از صادرات است، بنابراین به لحاظ انتقای موضوع موجبی برای رسیدگی و ابطال این بند وجود ندارد و بخشنامه شماره ۲۱۰۴۹۲۲-۱۳۹۱/۹/۲۳-سازمان توسعه تجارت مبتنی بر مصوبه مورخ ۱۳۹۱/۸/۱۶ کارگروه اقتصادی ستاد

تدابیر ویژه اقتصادی تصویب شده و مستقلاً متضمن قاعد آمره الزام آور نیست، بنابراین از مصادیق مقررات ماده ۱۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نیست و قابل طرح در هیات عمومی تشخیص نشد.

ج- مطابق بند الف ماده ۱۴۱ قانون مالیاتهای مستقیم، صد در صد درآمد حاصل از صادرات محصولات تمام شده کالای صنعتی و محصولات بخش کشاورزی (شامل محصولات زراعی، باغی، دام و طیور، شیلات، جنگل و مرتع) و صنایع تبدیلی و تکمیلی آن و پنجاه درصد درآمد حاصل از صادرات سایر کالاهایی که به منظور

رسیدن به اهداف صادرات کالاهای غیر نفتی به خارج از کشور صادر می شوند از شمول مالیات معاف

توقیفی
برای ارجاع است
رونوشت

دیوان عدالت اداری
۱۰۰۰/۴۴/۱۰/۵

فلا تَتَّبِعُوا الْهَوَىَٰ أَنْ تَعْدِلُوا

داوآمه

هستند و بر اساس بند (ب) ماده ۱۰۴ قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، اخذ هرگونه مالیات و عوارض از صادرات کالاهای غیر نفتی و خدمات در طول برنامه ممنوع است و مطابق مدلول ماده ۳۶ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ و بند (ب) ماده ۱۴۵ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ سود تفاوت نرخ تسعیر ارز حاصل از صادرات از هرگونه مالیات معاف بوده و در نتیجه احکام مواد ۳۶ و ۴۵ قوانین یاد شده در تبیین اراده مقنن بوده و موید مراتب است. نظر به اینکه بخشنامه شماره ۱۰۷۴۳/۱۰۲۰۰/۲۴/۵/۱۳۹۱ و ۲۵/۹۵/۲۰۰/۲۲/۴/۱۳۹۵ سازمان امور مالیاتی کشور، سود حاصل از تسعیر ارز با منشاء صادرات مشمول مالیات قرار داده است، بخشنامه مذکور مغایر قوانین یاد شده است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ ابطال می شود.

محمد کاظم بهرامی

رئیس هیات عمومی دیوان عدالت اداری

تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید بهشتی نبش خیابان ایران زمین

شماره ثبت عمومی
شماره ثبت عدالت اداری
۱۳۹۵/۱۰/۱۰